

Ett Ögonblick

INFORMATION FRÅN SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENING

Nummer 4 • December 2006 • Swedish Ophthalmological Society

Kära medlemmar i Sveriges Ögonläkarförening

Året 2006 är tillända. Årets riksstämma i Göteborg bjöd på ett intressant vetenskapligt program med två prominenta gästföreläsare, Professor Phuc LeHoang från Paris, som gjorde en exposé över intraokulära lymfom och Professor Marc de Smet från Amsterdam, som gav oss en spännande uppdatering om nya behandlingsstrategier vid uveit. Sektionssymposiet om farmakologisk terapi vid neovaskulär AMD var väl besökt och de flesta var eniga om att denna sjukdomsgrupp måste få ta ett större utrymme i anspråk inom svensk medicin och ögonsjukvård. Vi hade också tillfälle att lyssna till flera intressanta fria föredrag av både rutinerade och yngre kolleger. Två av de unga föredragshållarna tilldelades pris för bästa framförande, Curry Bucht och Emma Nivenius, båda från S:t Eriks Ögonsjukhus, för att de på ett pedagogiskt och ledigt sätt framförde intressanta resultat om reflekterad diffraktion från korneas endotel och behandling av atopisk keratokonjunktivit.

Så till styrelsearbetet. Under hösten arbetade delar av styrelsen intensivt med den nya målbeskrivningen. För våra yngre doktorer blir formaliserad utbildning under

Styrelsen i Sveriges Ögonläkarförening.

specialisttjänstgöringen alltmer betydelsefull och det ställs större och mer omfattande krav på utbildande kliniker. Sedan 1993 arbetar Sveriges läkarförbunds och Svenska läkarsällskapets gemensamma stiftelse för utbildningskvalitet, SPUR, för att genom inspektioner ge kliniker incitament för att förbättra utbildningen. För vår specialitets del har SPUR-inspektionerna varit vilande under några år men de kommer att bli aktuella igen parallellt med att den nya målbeskrivningen faller på

plats. Det är också glädjande att våra unga doktorer i allt högre grad vill dokumentera sina kunskaper och intresset för specialistexamina har ökat. År 2006 klarade 17 den svenska och fyra den europeiska specialistexamen. Ett stort grattis till er alla! Styrelsearbetet ägnas också åt att fördjupa kontakterna med övriga länder i Norden och Europa. Det nordiska samarbetet genomgår en förändring. Vi står inför en avveckling av Nordisk Oftalmologisk Kommitté och ämnar i stället bilda en Nordisk Oftalmologisk Akademi (Nordic Academy of Ophthalmology eller NAO), vars målsättning inte bara är att organisera kongresser utan att även verka för samordning av utbildning och andra frågor av intresse för våra medlemmar.

Styrelsen för Sveriges Ögonläkarförening önskar er alla en riktigt God Jul och Gott Nytt År.

Elisabet Agardh

Under år 2007 utkommer Ett Ögonblick endast tre gånger.
Manusstopp till vårens nummer är den 20 april.

MEDLEMSAVGIFTER

Ni som vet med Er att Ni inte betalt årsavgiften ombedes göra detta så snart som möjligt.

GLÖM INTE ATT ANGE AVSÄNDARE PÅ AVIN

Alcon har i samarbete med
Sveriges Ögonläkarförening skapat

Alcon Stipendiefond

SYFTE

Fondens syfte är att stödja Sveriges Ögonläkarförenings utbildningsverksamhet genom att årligen dela ut stipendier för besök på American Academy of Ophthalmology (AAO).

STIPENDIEBELOPP

Fem stipendier på 25.000 kronor vardera. Stipendierna skall täcka resa, uppehälle samt kongressavgift.

VEM KAN SÖKA

ST-läkare som är medlem i Sveriges Ögonläkarförening och som vetenskapligt och/eller kliniskt fört oftalmologin framåt i Sverige.

ANSÖKAN

Stipendieansökan skickas till Vetenskapliga Sekreteraren, Sveriges Ögonläkarförening och skall innehålla namn, persondata samt en motivering till varför vederbörande söker stipendium med beskrivning över kliniska och/eller vetenskapliga meriter. Hela ansökan bör ej överstiga en A4-sida. Till ansökan ska bifogas en beskrivning av det/de projekt som sökanden bedriver samt i förekommande fall en publikationslista. Ansökan skall vara Vetenskapliga Sekreteraren tillhanda senast den 1 februari 2007.

ÅTERRAPPORTERING

En skriftlig rapport önskas till Sveriges Ögonläkarförenings efterutbildningskommitté senast två månader efter avslutad USA-resa. Rapporten kan komma att publiceras.

STIPENDIEUTDELNING

Utsedda stipendier kommer att meddelas skriftligen. Stipendierna utdelas under Sveriges Ögonläkarförenings årliga höstmöte. Tilldelat stipendium måste utnyttjas inom två år.

För ytterligare information kontakta: Anne-Marie Mars
Alcon Sverige AB, Box 12233, 102 26 Stockholm. Tel. 08-634 40 00.
epost: annemarie.mars@alconlabs.com

Information från Sveriges Ögonläkarförening sänds ut tre gånger årligen till betalande inklusive korresponderande medlemmar

Adressförändring måste anmälas till:
Medlemsregistret
Sveriges Läkarförbund
Box 5610
114 86 Stockholm
oavsett medlemskap i Läkarförbundet
eller ej, då föreningen utnyttjar detta
adressregister.

Pensionärer som önskar erhålla
föreningens medlemsutskick måste
anmäla detta skriftligen till:
Anders Behndig
Facklig sekreterare
Norrlands universitetssjukhus
Ögonkliniken
901 85 Umeå

En administrativ avgift på 50 kr/år
kommer då att debiteras.

Annonsering i *Ett Ögonblick* är väl-
kommet. För 2007 gäller följande
priser:

Helsida	14.000:-
Halvsida	8.000:-
Kvartssida	4.500:-

Självkostnad för färgtryck tillkommer.
Kostnad för udda format och radan-
nonser kan diskuteras med skattmä-
staren.

Annonsering för kurser och möten
som arrangeras eller förmedlas av
medlemmarna debiteras inte.

Göran Oliverstedt
Skattmästare

Material till nästa nummer av
Ett Ögonblick måste vara tidningens
redaktör Anki Frécon tillhanda senast
den 20 april 2007.

Sänd materialet i form av
Microsoft Word-fil via e-post
till tidningens redaktör:
ann-cathrine.frecon@sankterik.se

Ansvarig utgivare:
Elisabet Agardh
Elisabet.Agardh@med.lu.se

Produktion:
Tryckhuset i Linköping AB
www.tryckhuset.com

FÖRENINGSG- INFORMATION

Medlemskap i Sveriges Ögonläkarförening

*Ansökan om medlemskap i Sveriges
Ögonläkarförening skickas till:*

Anders Behndig
Facklig sekreterare
Norrlands universitetssjukhus
Ögonkliniken
901 85 Umeå
med skriftlig rekommendation från
någon, som redan är medlem i
föreningen.
Se ansökan sidan 6.

Beslut om inval fattas vid styrelse-
mötena som årligen äger rum i mars/
april, vid höstens årsmöte och vid
Riksstämman. Bekräftelse om medlem-
skap skickas efter varje styrelsemöte.

Välkommen med Din ansökan!

Per Montan
Vetenskaplig sekreterare

Önskar du ta upp något ärende vid nästa styrelsemöte?

Var god skicka in ditt/dina
förslag till Sveriges
Ögonläkarförenings
ordförande:

Elisabet Agardh
Elisabet.Agardh@med.lu.se

*Redaktionen tackar Nils Rehn
för hans bidrag vid arbetet med tidningen.*

INFO från Skattmästaren

Angående Medlemsmatrikeln

Det har insmugit sig smärre fel vid senaste utgivningen. Undertecknad vill härmed be de drabbade om ursäkt för detta samt be att Ni som har fått felaktiga uppgifter införda hör av Er så att det blir rätt nästa gång: goran.oliverstedt@sankterik.se
Vi har för avsikt att utge en ny upplaga jubileums-

året 2008, då med färgfoto på medlemmarna. Det kommer bli aktuellt att skicka in foto, vi ser helst att detta sker digitalt, återkommer med närmare information då det blir aktuellt.

Göran Oliverstedt

Ett av Synskadades Riksförbunds två Ögonvårdspris 2006 har tilldelats professor Anders Heijl, Universitetssjukhuset MAS i Malmö.

SRF:s ögonvårdspris instiftades 1992, som en uppmuntran till forskare och andra yrkesutövare som gjort betydelsefulla insatser inom ögonområdet.

Anders Heijl får priset för sin framgångsrika forskning som lett till stora förbättringar av behandlingen vid folksjukdomen glaukom. Han

Anders Heijl, Fotograf: Johnny Ring.

har också utarbetat de bästa metoder som finns idag för datoriserad synfältsundersökning. Dessa metoder används i alla kliniska studier, och av mer än hälften av alla ögonläkare i världen. Anders Heijl får också priset för sitt respektfulla sätt i mötet med sina patienter.

Priset, 25 000 kronor, har delats ut av förbundsordförande Tiina Nummi-Södergren vid Synskadades Riksförbunds Kongress i Bålsta den 13 oktober.

SOE '99 - Stipendier 2006

2006 års stipendier tilldelas professor Elisabet Agardh och docent Birgitta Bauer.

Elisabet Agardh tilldelas stipendium för framstående forskningsarbete inom området ögonkomplikationer vid diabetes.

Elisabet gjorde sin läkarutbildning vid Karolinska Institutet i Stockholm. Hon disputerade 1985 vid universitet i Lund med avhandlingen "The GABA neurotransmitter system in the retina". Elisabet arbetade vid ögonkliniken i Lund fram till 1998 och flyttade därefter sin verksamhet till Universitetssjukhuset i Malmö, 2002 utnämnd till professor vid Universitetet i Lund. Elisabet har starkt bidragit till att Sverige är ett av de ledande länderna vad gäller

diagnostik, omhändertagande och förebyggande av diabeteskomplikationer i ögat. Hon har skrivit 80 publikationer och dessutom förmedlat sin kunskap på ett sådant sätt att de kliniska riktlinjerna för området ögonkomplikationer vid diabetes blivit föredömliga. Förutom sitt forsknings- och kliniska arbete har Elisabet ägnat stor tid åt Sveriges Ögonläkarföreningen, där hon nu är ordförande.

Birgitta Bauer tilldelas sitt stipendium främst för sina mångåriga och stora utbildningsinsatser för svenska ögonläkare inom området retinas sjukdomar.

Birgitta är utbildad vid Lunds Universitet och disputerade 1977 med avhandlingen "Release and uptake of neuroactive amino acids by retina". Birgitta är docent i oftalmiatrik sedan 1978 och överläkare vid ögonkliniken, Universitetssjuk-

huset i Lund sedan 1987. Hennes forskningsområde även kliniskt har huvudsakligen varit medicinsk retina, fluorescein och ICG angiografi samt laser inom oftalmologin. Birgitta har publicerat 38 vetenskapliga originalartiklar men är kanske allra mest känd för att ha medverkat och lett en stor mängd kurser inom sina specialområden. Hon har i hög grad bidragit till att kunskapsnivån i Sverige inom området medicinsk retina har höjts till en mycket god nivå. Birgitta är också författare till MARS-dokumentet Åldersrelaterad makuladegeneration.

Styrelsen för Stiftelsen Oftalmologisk Forskning SOE '99 är mycket stolt över att kunna tilldela två av våra mest framstående kvinnliga ögonkollegor 2006 års stipendier.

*Bo T. Philipson
Nils O. Rehn
Klas Göran Brege*

Du hittar också information om kongresser på internet; www.swedeye.org/meetings

2007

- February 2 - 4, 2007, Athens, Greece 11th ESCRS Winter Refractive Meeting, www.escrs.org
- February 9 - 11, 2007, San Diego, CA, USA Association for Ocular Pharmacology & Therapeutics (AOPT) 8th Scientific Meeting, www.aopt.org
- February 24 - 27, 2007, Lahore, Pakistan 22nd Congress of Asia Pacific Academy of Ophthalmology www.apao2007.com
- March 1 - 4, 2007, San Francisco, CA, USA American Glaucoma Society Annual Meeting, www.glaucomaweb.org/
March 8 - 10, 2007, Alicante, Spain IX Congress Alicante Refractive Internatinal 2007 www.alicanterefractiva.com
- March 22 - 25, Novi Sad, Serbia Joint meeting: III Panonnic Ophthalmology Meeting IV South Eastern European Ophthalmological Meeting II Conference on Prevention of Blindness-Vision 2020 www.pannonicmeeting.com
- March 28 - 31, 2007, Athens, Greece 6th International Glaucoma Symposium, www.kenes.com/glaucoma
- March 29 - April 1, 2007, Dubai, UAE Middle East and Africa Council of Ophthalmology, www.meaco.org
- April 11 - 15, 2007, Seattle, WA, USA Aapos Annual Meeting, www.aapos.org
- April 28 - May 2, 2007, San Diego, CA, USA ASCRS/ASOA Symposium and Congress, www.ascrs.org

SK och ST-kurser år 2007

Från och med i höst, 2006, har jag fått förtroendet att vara SK/ST-samordnare. Utbildningsfrågor har alltid intresserat mig, så det skall bli kul att få syssla med dessa frågor på central nivå.

Under våren 2007 ges inga SK-kurser i oftalmologi. Korneakursen som skulle ha anordnats 7-10 maj drogs in pga. för få sökande! Den kommer i stället att ges som ST-kurs dvs. i Ögonläkarföreningens regi under samma tidpunkt, eftersom det kommit många efteranmälningar.

Sist ansökningsdagen är 1 oktober för SK-kurser som ges på vårterminen. För höstterminens kurser är sista ansökningsdagen 1 maj.

Det är viktigt att ni observerar dessa tidiga ansökningsdatum till SK-kurserna, som är statligt finansierade. Det går inte att individualisera ansökningsdatum till dessa (www.ipuls.se).

Som det ser ut nu kommer följande **ST-kurser** i Ögonläkarföreningens regi att ges våren 2007.

Vårterminen 2007

Retina 5/3-9/3	ansökningstiden har gått ut 28/11
Optik 26/3-30/3	sista ansökningsdag 15/1 2007
Kornea 7/5-10/5	sista ansökningsdag 31/3 2007
Linsens sjukdomar 21-25/5	sista ansökningsdag ej ännu fastställd

Höstterminen 2007

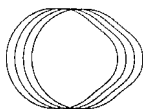
Neurooftalmologi (ST) 10/9 -13/9	sista ansökningsdag 1 april 2007 (sic!)
Glaukom (SK) 5/11- 8/11	sista ansökningsdag 1/5 2007
Ögononkologi (SK) 12/11- 16/11	sista ansökningsdag 1/5 2007

Följande kurser kommer även att ges:

Diabeteskursen (ST) 8-10/10, sista ansökningsdag ännu ej fastställd
Barnoftalmologi (ST) 3/12-7/12, sista ansökningsdag ännu ej fastställd.

För kursgivare som önskar ge **SK-kurs** 2008 går ansökningsdatumet till IPULS ut 21/1 2007.

Britt Beding Barnekow

SVERIGES ÖGONLÄKARFÖRENING
Swedish Ophthalmological Society

Ansökan om medlemskap

Jag ansöker härmed om medlemskap i Sveriges Ögonläkarförening.

Personnummer _____

Namn _____

Adress _____

Postadress _____

Klinik _____

Datum och namnteckning _____

Jag rekommenderar _____

för medlemskap i Sveriges Ögonläkarförening

Datum och namnteckning _____

Namnförtydligande _____

Skickas till:

Anders Behndig
Facklig sekreterare
Norrlands universitetssjukhus, Ögonkliniken, 901 85 Umeå

Docent Leif Tallstedt, klinikchef på S:t Eriks Ögonsjukhus, har av ST-läkarna valts till 2006 års ST-handledare och mottagare av Guldögat.

Utmärkelsen utdelades den 5 december och bestod av Guldögesymbolen, diplom, resebidrag och blommor.

Motiveringen är:

"För att Du genom Din tillgänglighet, Ditt hänsynfulla och lugna sätt skapar en känsla av delaktighet och respekt som inspirerar oss att lära"

Lördagen den 28 oktober försvarade Patrik Schatz avhandlingen med titeln: Electrophysiology and optical coherence tomography in acquired and hereditary retinal disorders.

Fakultetsopponent: doc Ola Textorius , Linköping
Handledare: prof Sten Andréasson, doc Vesna Ponjavic.

Avhandlingen presenterar sambanden mellan funktion och struktur mätt med multifokalt ERG (mfERG), samt optisk koherens tomografi (OCT), vid några ärftliga och förvärvade sjukdomstillstånd i näthinnan.

Vid retinala degenerationer med defekter på generna IMPDH1, VMD2 samt RDS, som på olika sätt påverkar strukturen och funktionen i näthinnan, kunde de elektrofysiologiska fynden i kombination med förändringar i OCT bättre klargöra synproblematik och prognos.

På motsvarande sätt kunde förändringar i funktion och struktur studeras vid förvärvade tillstånd såsom solretinopathi samt vid amotiokirurgi.

Kombinationen av dessa undersökningsmetoder ger oss bättre insikt i de patologiska processerna i centrala delar av retina.

Professor Charlotta Zetterström

har tillträtt en tjänst som professor/överläkare på Ullevål universitetssjukhus i Oslo. Professor Zetterström arbetar kliniskt till 50 % och 50 % med undervisning och forskning. På detta sätt kan hon fortsätta sin kliniska forskning inom kataraktområdet.

Minnesanteckningar från föreningsmötet Göteborg 2006-12-01

- 1 Mötet förklarades öppnat
- 2 Elisabet Agardh utsågs till mötesordförande
- 3 Per Montan utsågs till mötessekreterare
- 4 Mötet förklarades behörigen utlyst
- 5 Meddelanden från Styrelsen:

SPUR-inspektioner skall återupptagas som ett led i att säkra klinikernas utbildningsnivå av ST-doktorer. Målbeskrivningsarbetet fortsätter. Dokumentet ska ligga till grund för kunskapsmål som krävs för att uppnå specialistkompetens.

Ett initiativ har kommit från Sveriges Kommuner och Landsting att fortsätta det arbete som redan genomförts för kataraktkirurgi, nämligen att utarbeta nationella indikationsriktlinjer. Nu gäller det skelningsvården och uppdraget har gått till Ulla Kugelberg på S:t Eriks Sjukhus.

Styrelsens har för avsikt att för föreningens räkning bevaka den medicinska utvecklingen av behandling för neovaskulär makuladegeneration.

Informeras om förslaget att slå samman styrelserna för Acta Ophthalmologica och Nordisk Oftalmologisk Kommité med syftet att skapa en Nordic Academy of Ophthalmology (NAO). Organisationen ska ha ansvar för arrangerandet av de nordiska kongresserna och för Acta. Styrelsen för Ögonläkar föreningen ska ta ställning till förslaget.

Informeras om kommande vetenskapliga möten: Årsmötet i Växjö 29 – 31 augusti 2007, Risksstämman v.48 2007 och årsmötet i Örebro i början av september 2008.

Informeras om jubileumsmötet i maj 2008 då ögonläkarföreningen ska fira sitt 100-årsjubileum i Uppsala.

- 6 En silvernål delades ut till Charlotta Johansson för hennes förtjänstfulla insatser i styrelsen som ST-representant. De ST-doktorer som klarat specialistexamen räknades upp. SOE-stipendier delades ut till docent Birgitta Bauer och professor Elisabet Agardh för deras värdefulla insatser för svensk oftalmologi.

Vid protokollet, 2006-12-08

Per Montan

Specialistexamen 2006

Årets specialistexamen gick av stapeln i Göteborg 16-17 oktober. Årets examination var mycket välbesökt. Sveriges Ögonläkarförening gratulerar följande som blev godkända i examen:
Lisa Carlsson, Mölndal,
Karl Engelsberg, Lund,
Niklas Fischer, Kalmar,
Ylva Friberg-Riad, Skövde,
Karin Hellberg-Östling, Hudiksvall,
Hans Holmberg, Lund,
Charlotta Johansson, Mölndal,
Niklas Karlsson, Örebro,

Ulrika Kjellström, Lund,
Mimmi Lindqvist, Skövde,
Nikolaos Merkoudis, Eskilstuna,
Carl Ostenfeld, Malmö,
Malin Patschan, Kristianstad,
Ola Rauer, Lund,
Annika Rosell, Helsingborg,
Thiemo Rudolph, Mölndal,
Joakim Thylefors, Malmö.

Specialistexamen 2007 kommer att hållas i Lund 15-16 oktober.

För examinationskommittén
Britt Beding Barnekow

EBO-examen 2006

Den europeiska specialistexamen hölls i Paris 4 Maj. Sveriges Ögonläkarförening gratulerar
Lars Walfridsson,
Madeleine Selvander,
Johann Gudmundsson,
Anna Ljungberg.

EBO-examen 2007 äger rum i Paris 4-5 maj. Sista anmälningsdagen är 1 februari.

Britt Beding Barnekow

HJÄRTLIGT VÄLKOMNA TILL VÄXJÖ

Foto: Mats Samuelsson

Ögonkliniken i Växjö är värd för
Ögonläkarföreningens årsmöte
29–31 augusti 2007 och vi hälsar
alla kollegor varmt välkomna.

Mötet kommer att hållas på
Växjö Konserthus, som ligger
centralt i staden.

Väl mött sensommaren 2007!

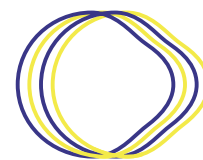
Agneta Leijonhufvud

Agneta Leijonhufvud

Gabor Koranyi

Gabor Koranyi

Foto: Mats Samuelsson

Sveriges Ögonläkarföreningens Årsmöte

29–31 augusti

2007

www.congrex.se/ogon.arsmote

Internationella ögonläkarkongresser 150 år

De internationella kongresserna, bland de tidigaste den välkända Wienkongressen 1815, skapades av ett behov att träffas för diskussion och fördjupning inom olika politiska och samhällsliga ämnesområden och underlätades under mitten av 1800-talet av framsteg inom transportsektorn, järnvägar, ångbåtar gjorde mellanstatliga kontakter möjligare. Den första internationella ögonläkarkongressen gick av stapeln 1857 i Bryssel, Belgien, det var den första vetenskapliga kongressen överhuvudtaget. Drygt etthundrafemtio ögonläkare deltog, representerande ett tjugotal länder.

Kongressen uppdelades i tre sektioner: 1. Militär oftalmologi, där man beskrev och analyserade en smittsam konjunktivit, trakom (den egyptiska ögonsjukdomen) som kom till Europa med Napoleons från Egypten hemvändande trupper till militärförläggningar i första hand Frankrike, men den spreds kontaktvägen i samband med trupprörelser över delar av Europa. (ej i det fredliga Sverige, där de indelta soldaterna möttes endast några övningsveckor per år). I Danmark öppnades ett par tillfälliga militära sjukhus för behandling och isolering.

2. Helmholtz ackommodationsteorier och fynd med den nya ögonspjeln behandlades i en sektion.

3. Ögonläkekonstens ställning i de olika länderna. Den svenska representanten, Rossander*, informerade om situationen i Sverige, där ögonsjukvården sorterades under kirurgerna, även om enstaka läkare fanns, som enbart ägnade sig åt ögonsjuka. Som avslutning höll A. V. Graefe ett föredrag om den av honom införda iridektomin.

Kongressen blev mycket uppskattad och önskingar om en upprepning framställdes. I detta syfte bildades en internationell ögonläkareförening, vilkens sammanträden skulle utgöra en fortsättning på den första kongressen.

Förskjutningar i planerade kongresstider har orsakats främst av olika inter-europeiska krig, samt de två världskrigen.

Hittills har trettio kongresser genomförts i alla världsdelar.

* Carl Jakob Rossander föddes i Stockholm 1828, son till medicine doktorn Erik Rossander. Efter skolstudier i Stockholm och studentexamen i Uppsala 1844, avlade han medicine licentiatexamen 1852, därefter kirurgie magisterexamen 1854. Samma år trycktes hans avhandlingsarbete och han utnämndes till medicine doktor. Under flertal utländska resor studerade han oftalmologi i Wien hos Jaeger och senare i Berlin hos v. Graefe, där han lärde sig använda det nya instrumentet,

Helmholtz ögonspjeln. Utnämndes 1863 till e.o. professor vid Karolinska Institutet och 1885 till ordinarie kirurgiprofessor, från vilken han tog avsked 1893.

Rossander skrev ett flertal mindre uppsatser i Svenska läkarsällskapets handlingar, samt några större artiklar under senare år. "Kritik av starroperationsmetoderna" 1863, "Om de infantila starrarna" 1873, "Om ögoninflammationerna" 1883.

Genom Rossanders specialintresse kom redan innan oftalmiatriken fått egen lärarbefattning vid Karolinska Institutet en modern undervisning inom ögonsjukdomarnas område att bedrivas på Serafimerlasarettet. 1892 öppnades en ögonavdelning på Serafimerlasarettet.

Litteratur: W. Kock: Kungliga Serafimerlasarettet 1752-1952, aa. A. Hall tryckeri Jönköping 1952

J.W. Nordenson: "De internationella oftalmologkongresserna..." Nordisk Medicin 1957:58:1333

Nils O. Rehn

Edwin Jordans Stiftelse för Oftalmologisk

Stiftelsen grundades år 1982 genom ett testamente efter direktör Edwin Jordan.

Stiftelsen kommer att utdela årets anslag under maj månad 2007. För att komma ifråga för bedömning skall ansökningar vara fonda tillhanda senast den 1 mars 2007.

Fonden skall genom anslag främja vetenskaplig forskning rörande den senila makuladegenerationen samt stödja framtagande genom vetenskaplig forskning av optiska eller andra hjälpmedel som kan användas vid denna typ av sjukdom.

Ansökningar till stiftelsen bedöms av en styrelse som utgörs av professor Björn Tengroth, professor Peep Algvere samt bankjurist Ann-Catherine Sandell. Den ekonomiska förvaltningen handhas av SEB Private Banking.

Ansökningsförfarande: Anvisningar för sökande samt ansökningsblanketter kan rekvireras från: Edwin Jordans Stiftelse för Oftalmologisk forskning
c/o SEB Private Banking
Stiftelser & Företag
106 40 Stockholm, Tel. 08-763 72 20

Ögonläkemedel från Santen

GLAUKOM

Timosan® (timolol)

Optimol® (timolol)

Fotil/Fotil Forte® (timolol/pilokarpin)

ALLERGI

Lecrolyn® (natriumkromoglikat)

TORRA ÖGON

Artelac® (hypromellos)

Oftagel® (karbomer)

Ocutears® (hyaluronsyra)

INFEKTION

Oftaquix™ (levofloxacin)

- a clear vision for life

Santen

SantenPharma AB • Solna Torg 3 • 171 45 SOLNA
www.santen.se • Tel 08-444 75 60 • Fax 08-444 75 61

Droppen med X-tra effekt

S-06-XAL-007

Nya data vid kvälldosering!

- ◆ Xalcom® doserat på kvällen ger lika effektiv IOP-sänkning som Xalatan® i kombination med timolol 0,5%, 2 gånger om dagen.
- ◆ Xalcom sänkte dygnsmedel-IOP med 34% från baseline.

Xalcom®
latanoprost/timolol

X-tra IOP-sänkning

Ögondroppar lösning, latanoprost 50 mikrogram och timolol 5 mg/ml. INDIKATION: För sänkning av det intraokulära trycket (IOP) hos patienter med öppenvinkelglaukom och okulär hypertension, vilka inte svarar tillräckligt på topikala betablockerare. DOSERING: En droppe dagligen i det sjuka ögat. REFERENSER: Diestelhorst et al A 12-Week, Randomized, Double-Masked, Multicenter Study of the Fixed Combination of Latanoprost and Timolol in the Evening versus the Individual Components. Ophthalmology 2006;113:70-76 Se www.fass.se för vidare information.

